

Fotodinamás terápia (PDT)

Fotodinamikus terápia

Mi is az a PDT?

Az első megfigyelés: eozinnal festett baktérium-kolóniák pusztulása megvilágítás hatására (O. Raab, 1900).

Definíció (H. von Tappeiner, 1904):

- fotoszenzibilizátor
- látható hullámhosszúságú fény
- oxigén

együttes hatására bekövetkező sejtpusztulás.

A PDT hasznosításának kezdete

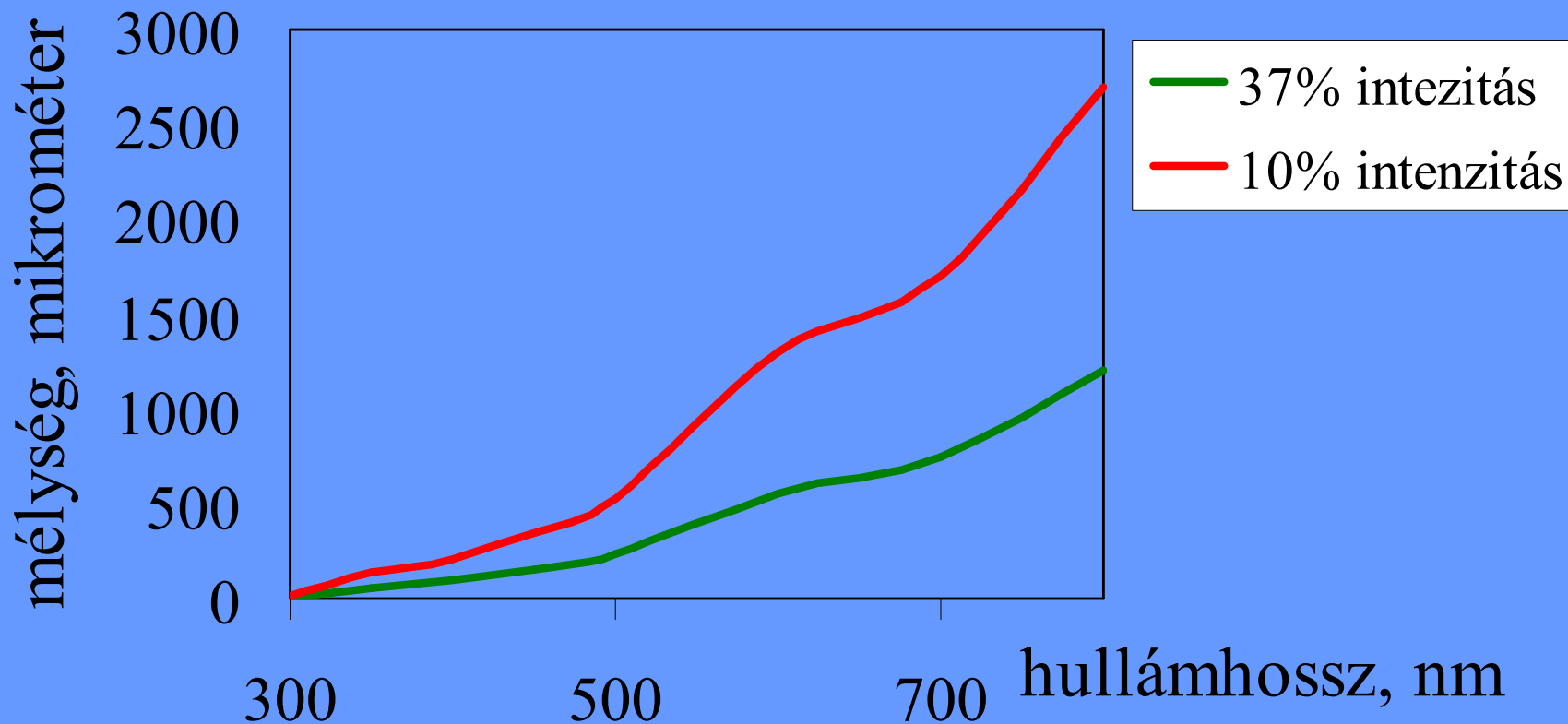
Első terápiás kísérletek (H. von Tappeiner, 1905-1911).

Porfirin lebontás hiányosságának következménye:
fényérzékenység (porfíria)

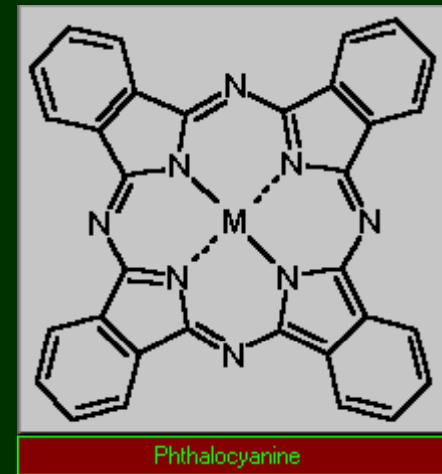
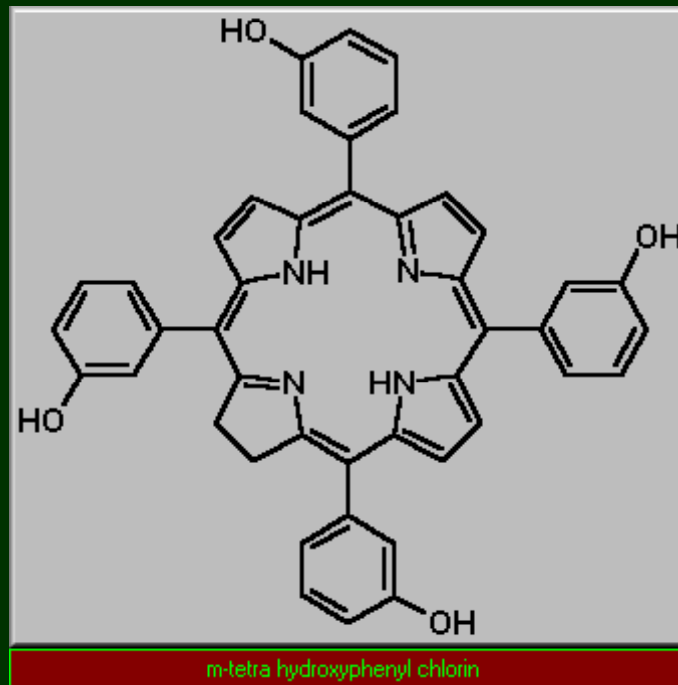
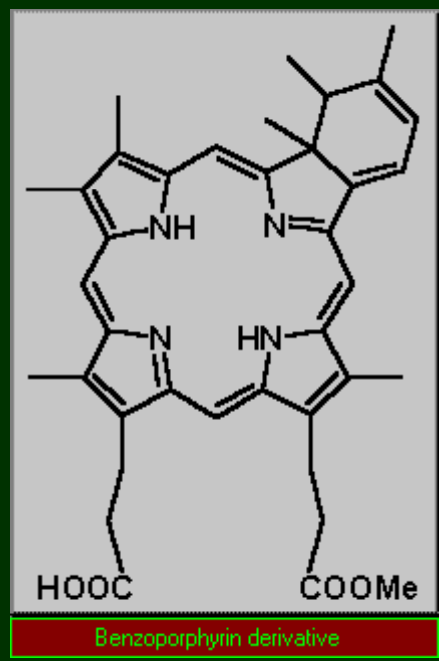
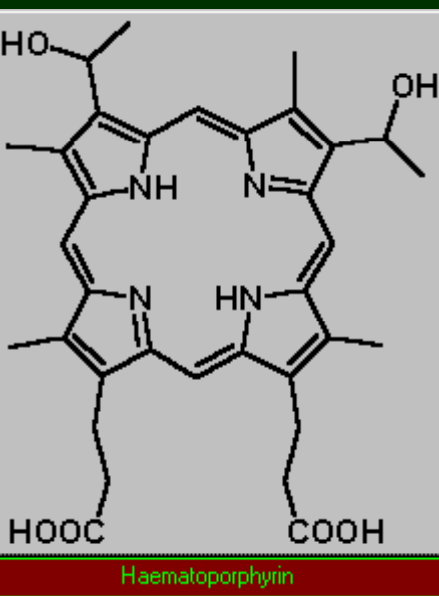
Porfirinek fokozott felhalmozódása és
fluoreszcenciája dagantos sejtekben (~1960)

Kezdeti próbák porfirinek terápiás felhasználására
Dougherty, 1968., Buffalo, N.Y.

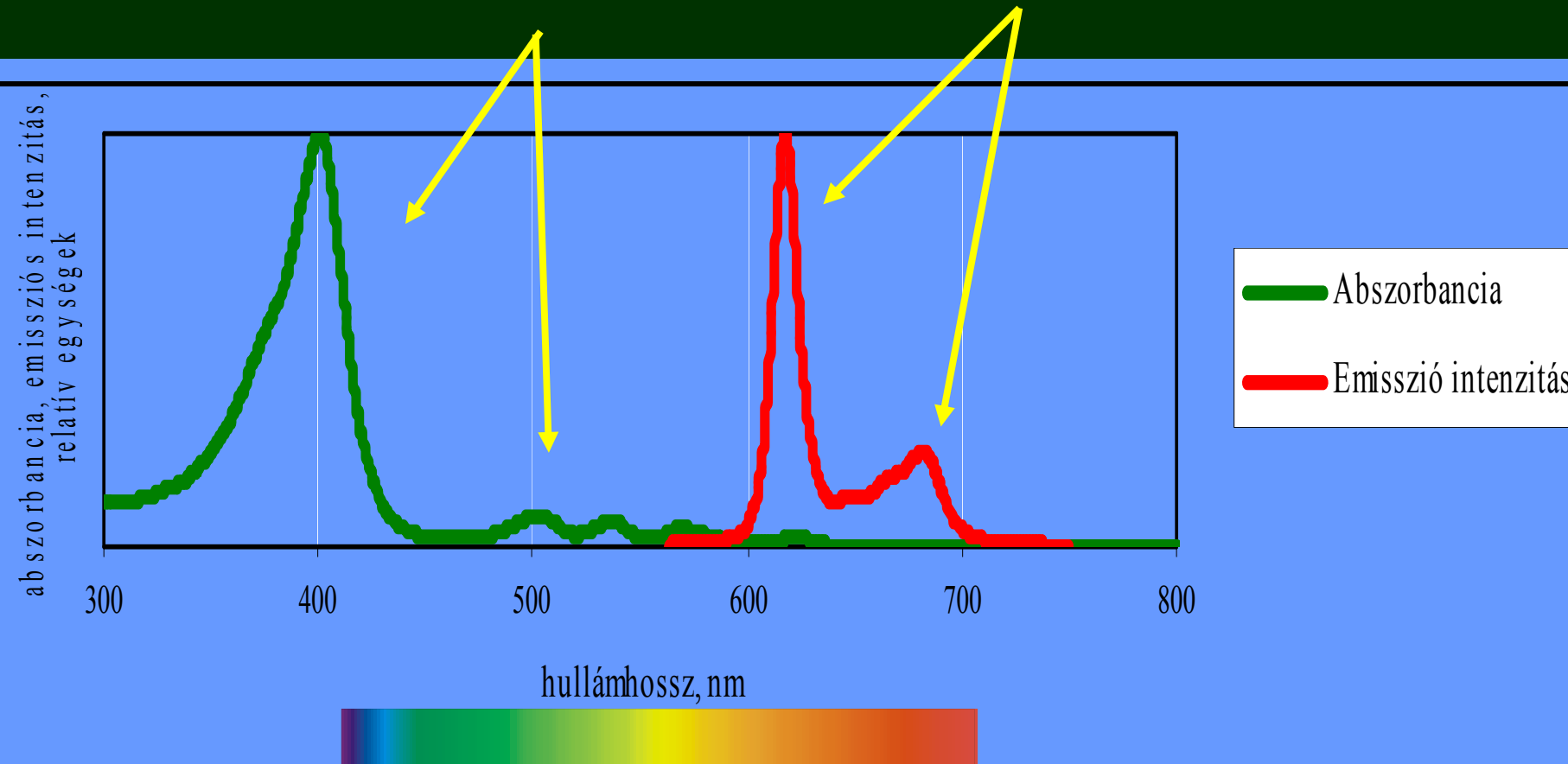
KÜLÖNBÖZŐ HULLÁMHOSSZÚSÁGÚ FÉNY ÁTHATOLÁSA LÁGY SZÖVETEKEN

Jellegzetes szenzibilizátor- családok

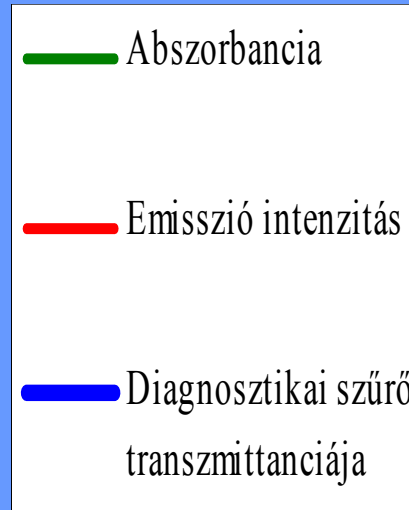
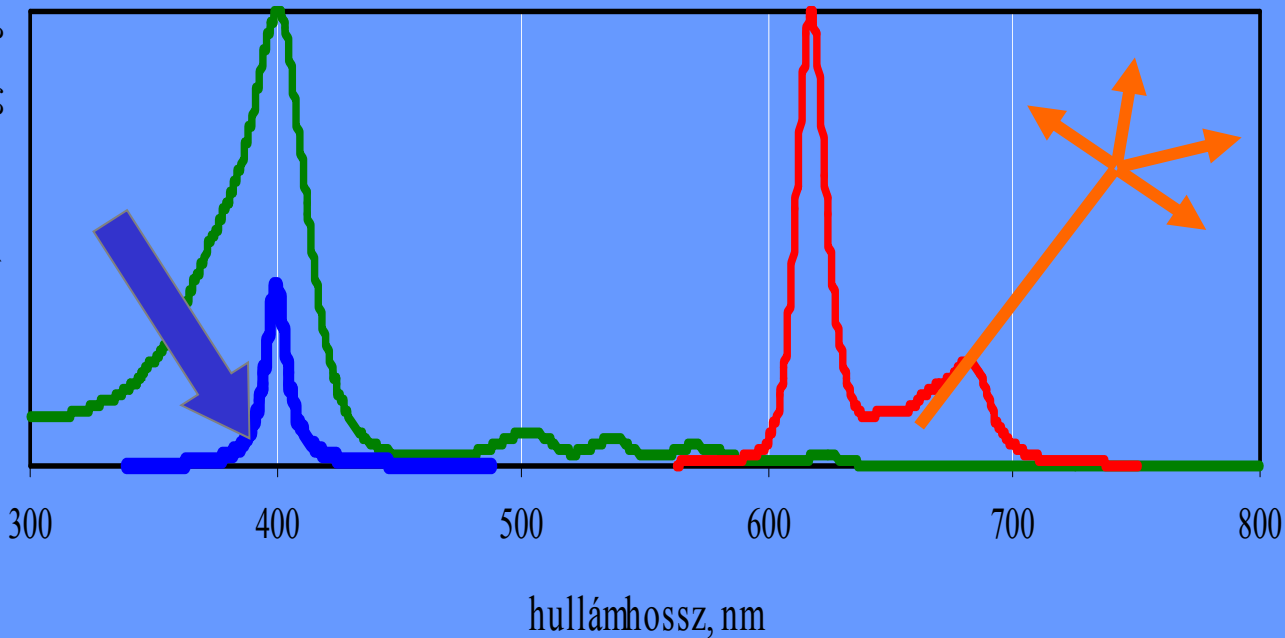

PORFIRINEK JELLEGZETES ABSZORBANCIÁJA ÉS EMISSZIÓJA

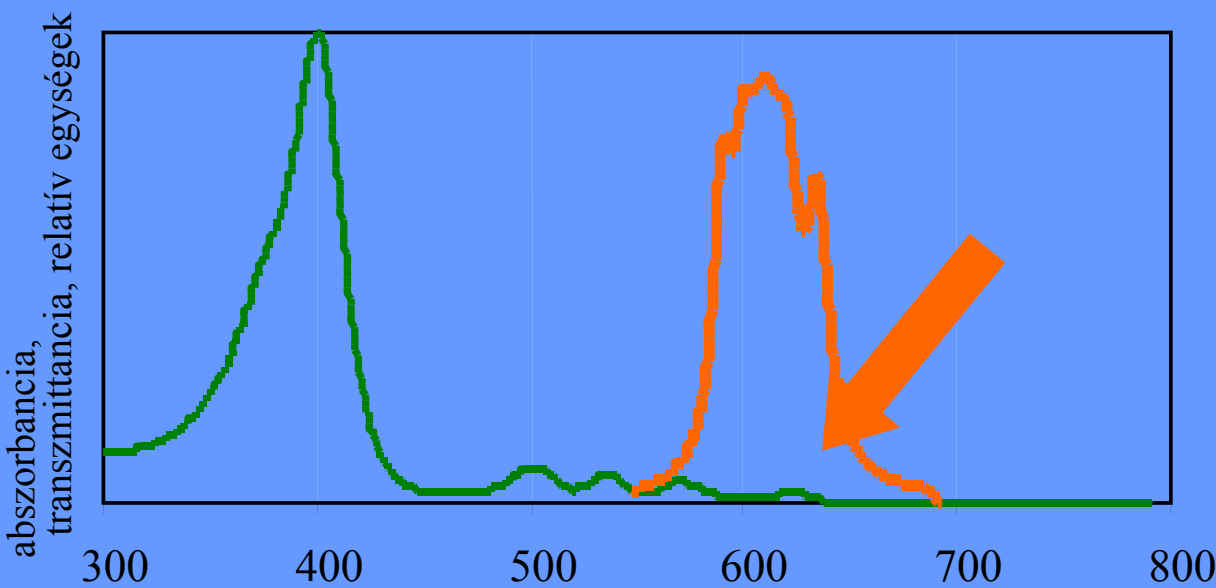

DIAGNOSZTIKA

abszorbancia, emisszió intenzitás,
transzmittancia, relatív egységek

TERÁPIA

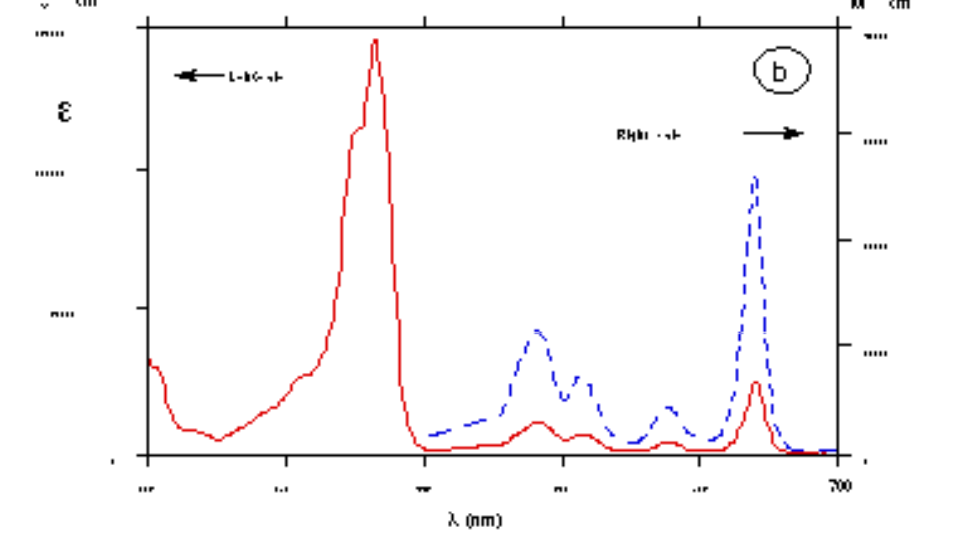
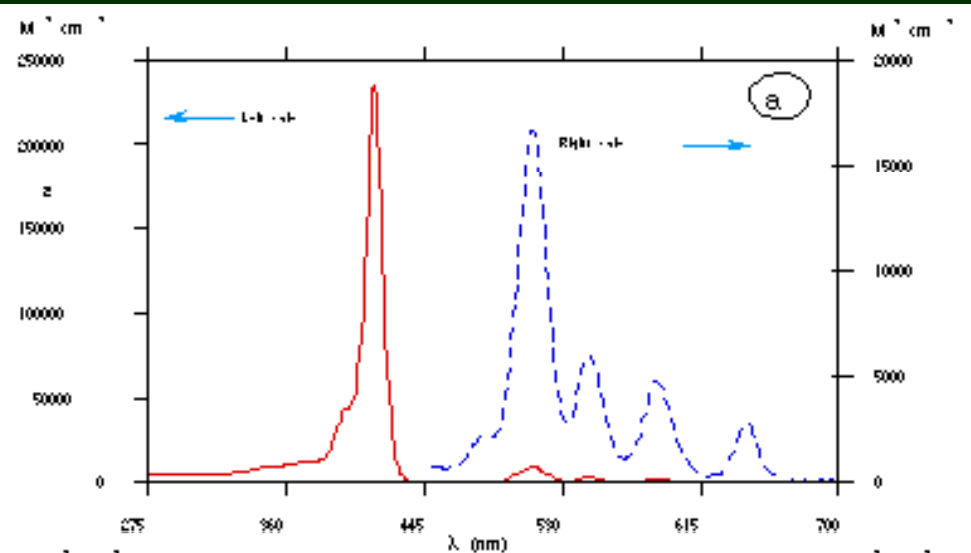

Abszorbanca
Terápiás szűrő transzmittanciája

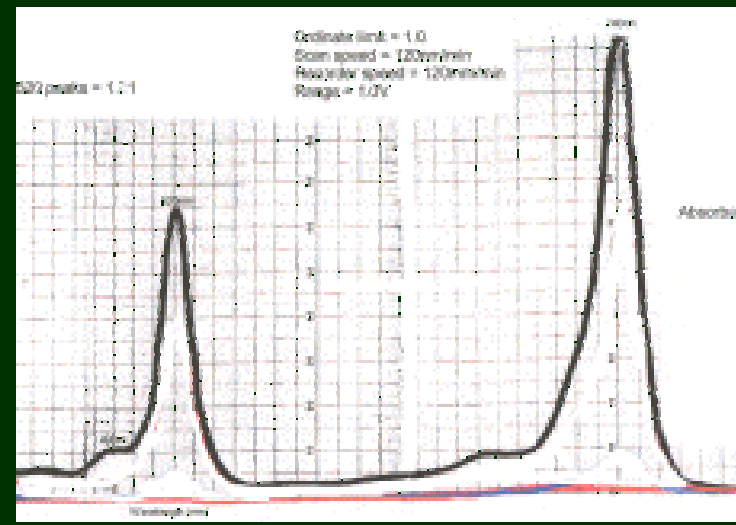

Jellegzetes abszorpciós spectrumok

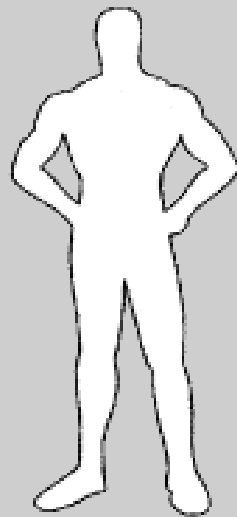
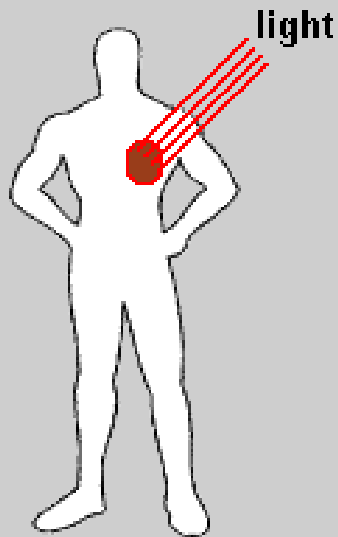
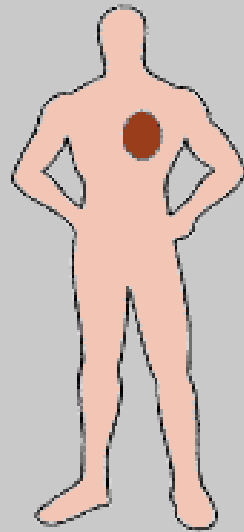
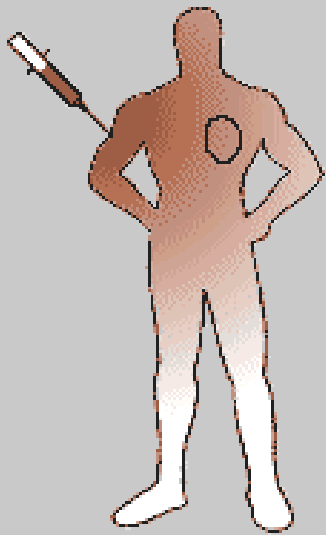

chlorin

porphyrin

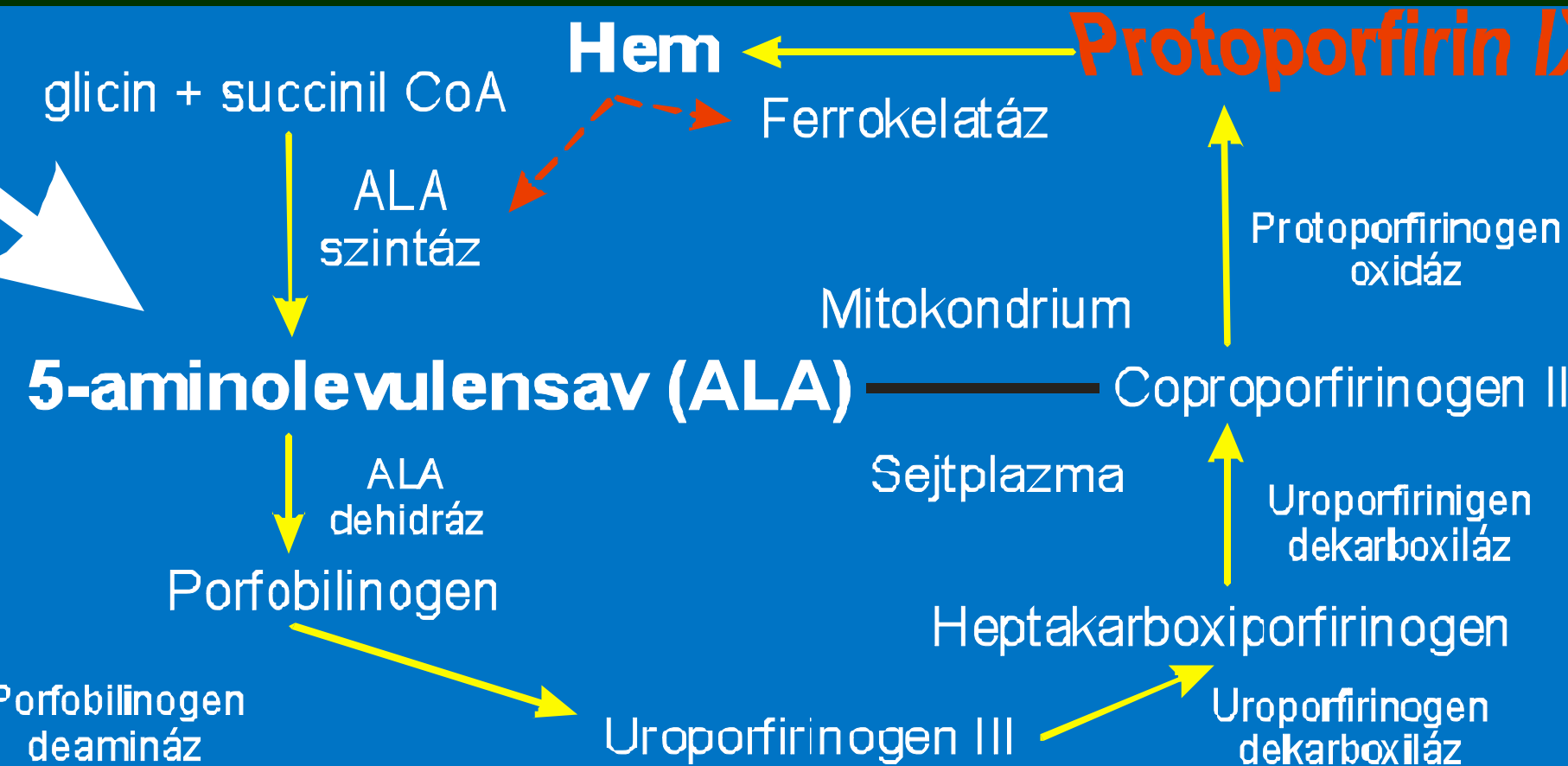

bacteriochlorin

A fotodinamikus terápia vázlatos rajza

A hem bioszintézise

PDT a daganatok kezelésében

Gyógyító célú alkalmazás csak kisméretű (kezdeti stádiumban levő) daganatoknál.

Tünetenyhítő alkalmazás daganatok méretének csökkentésére.

Kiegészítő terápia sebészeti eltávolítás után.

Diagnosztikai felhasználás sebészeti alkalmazások során.

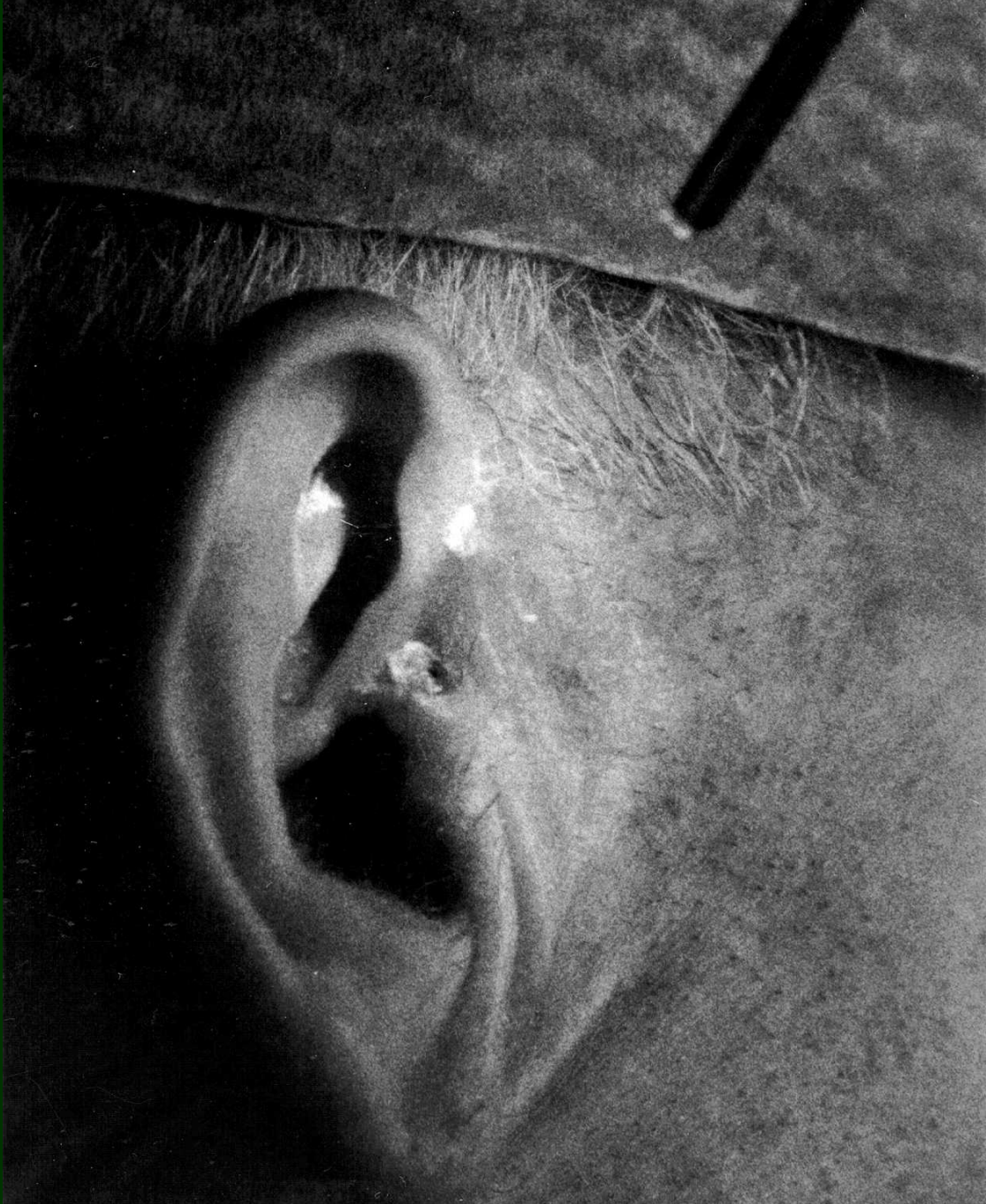
Jellegzetes PDT alkalmazások rosszindulatú dagantok esetében

- Bőrgyógyászat.
- Urológia: hólyagrák (prosztatatarák)
- Gasztroenterológia: nyelőcső-elváltozások.
- Idegsebészet
- Fej- nyaksebészet (fül-, orr- gégegyógyászat)
- Tüdőgyógyászat

Nem-daganatos betegségek PDT-je

- Időskori (nedves) makuladegeneráció
- Pikkelysömör
- Ér-ujraelzáródás (ballonos értágítás után)
- Antibakteriális alkalmazások

IDŐ

LÁMPA
ELLENŐRZÉS

31

PERC

ALA-dyn

LÁMPA

TÍZESEK

EGYESEK

BE

FEL

FEL

TÖRÖL

KI

LE

LE

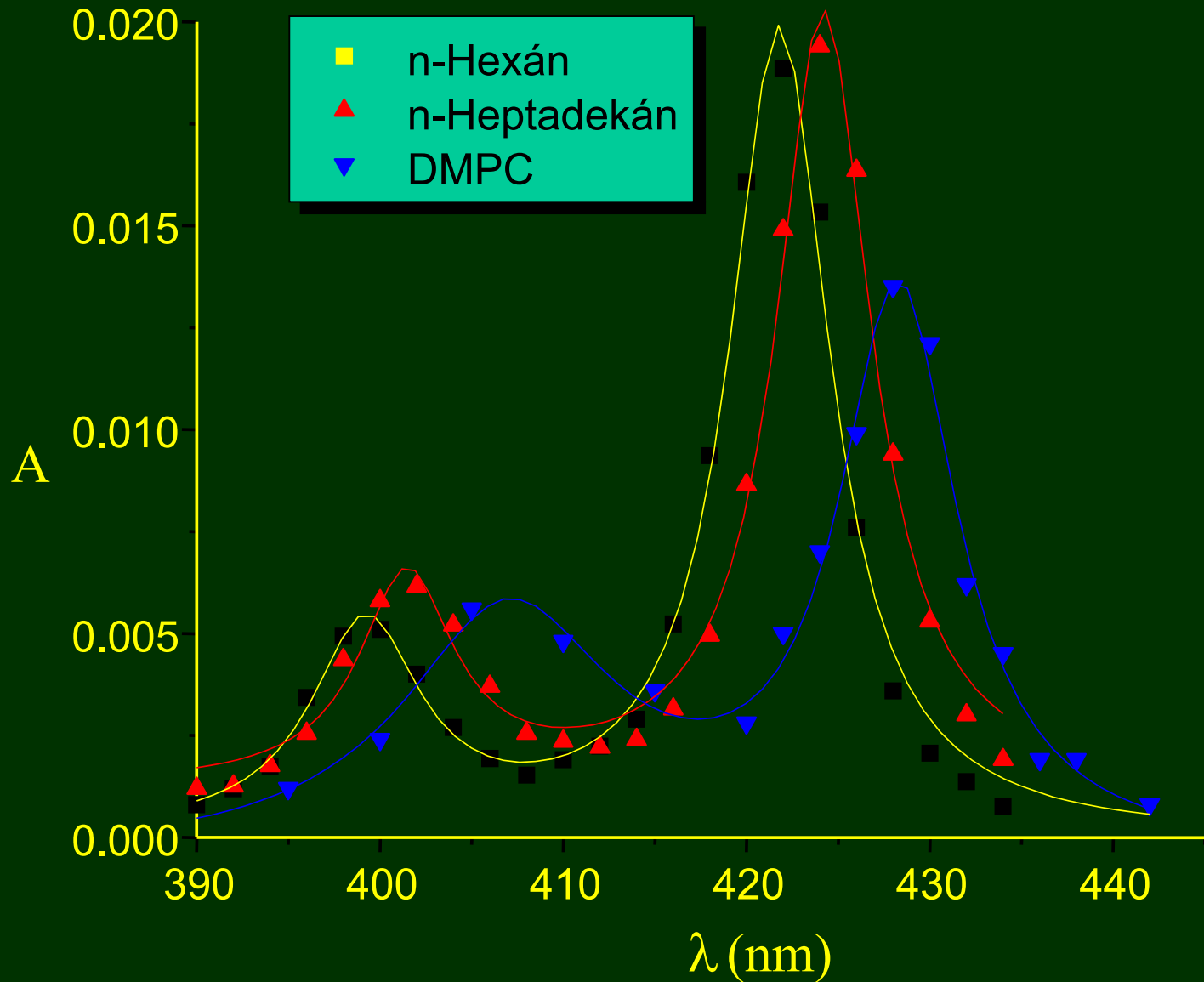
FOTODINAMIKUS TERÁPIÁRA,
DIAGNOSZTIKÁRA ÉS ENDOSZKÓPIÁRA
HASZNÁLHATÓ SZÁLOPTIKÁS FÉNYFORRÁS

PDT-hez kapcsolódó kutatások a tanszéken

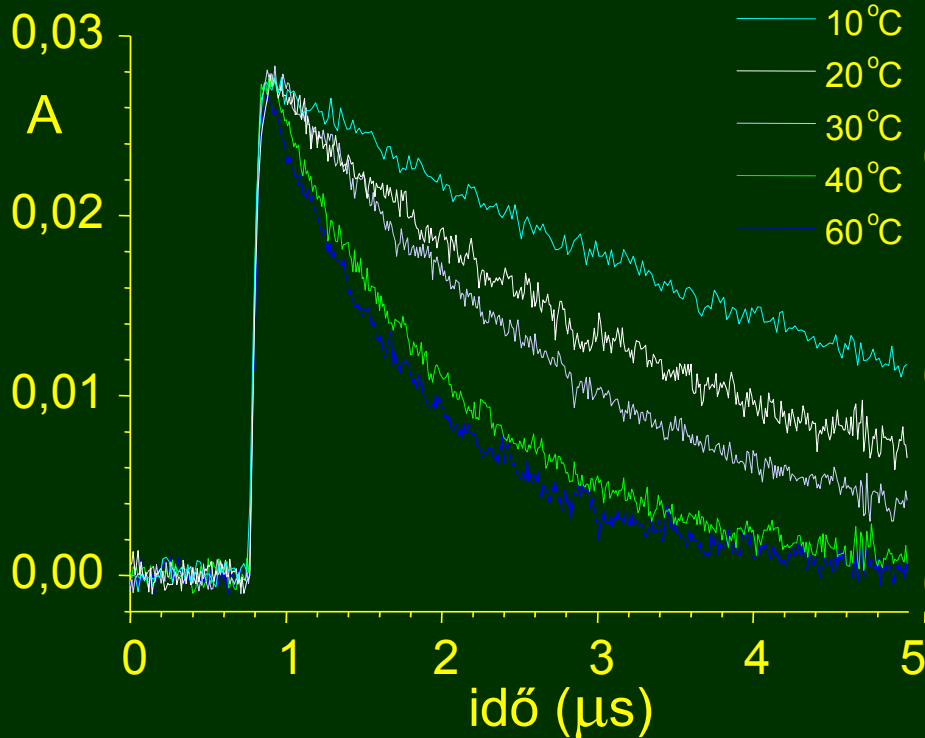
- Potenciális fotoszenzibilizátorok fotofizikai jellemzése (abszorpciós és fluoreszcencia-színkép, triplett színkép és élettartam, szingulett oxigén keletkezés kvantumhatásfoka)
- A mikroörmnyezet hatása a fotoszenzibilizátor viselkedésére
- Szingulett oxigén diffúziójának mérése
- Biológiai membránok modelljeinek vizsgálata.

Antracén triplett - triplett abszorpciós spektruma

Portirín triplétt elektartama foszfolipid membránban

oxigén jelenlétében

oxigén távollétében

